

716055
18 april 2017

CONCEPT NOTITIE
REIKWIJDTE EN
DETAILNIVEAU
WINDPARK
BOMMELERWAARD-A2

Vereniging Windpark
Bommelerwaard-A2

Definitieve versie

Duurzame oplossingen in
energie, klimaat en milieu

Postbus 579
7550 AN Hengelo
Telefoon (074) 248 99 40

Documenttitel	concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau windpark Bommelerwaard-A2
Soort document	Definitieve versie
Datum	18 april 2017
Projectnummer	716055
Opdrachtgever	Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2
Auteur	Pim Rooijmans, Pondera Consult
Vrijgave	Florentine van der Wind, Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Initiatief	1
1.2	M.e.r.-procedure	2
1.3	Initiatiefnemers en bevoegd gezag	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Beleidskader	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Europees en rijksbeleid	7
2.3	Provinciaal beleid	10
2.4	Gemeentelijk beleid	13
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven	17
3.1	Voornemen	17
3.2	Alternatieven	18
3.3	Locatieonderbouwing	23
4	Mogelijke effecten en maatregelen	27
4.1	Mogelijke effecten	27
4.2	Effectbeoordeling	29
4.3	Mitigerende maatregelen	31
4.4	Leemten in kennis en informatie	31
4.5	Evaluatie	31
5	Procedures en besluitvorming	33
5.1	Inleiding	33
5.2	M.e.r.-procedure	33
5.3	Inpassingsplan	35
5.4	Vergunningen	35
5.5	Informatie en inspraak	36

BIJLAGE:

Bijlage 1. Gebruikte afkortingen en begrippen

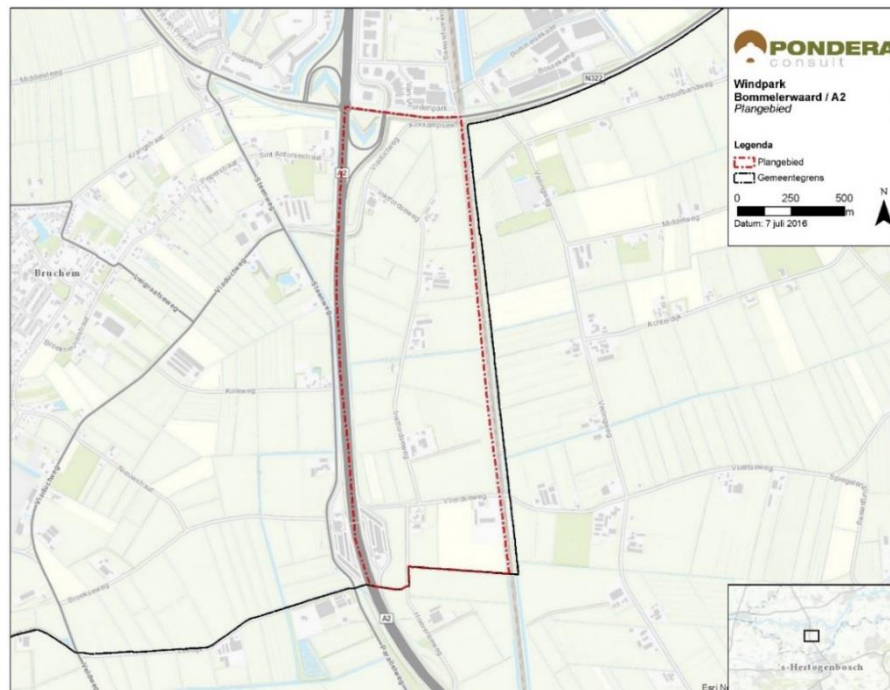
1 INLEIDING

1.1 Initiatief

Windpark Bommelerwaard-A2 kent een lange voorgeschiedenis. De oorsprong van het initiatief ligt bij de gemeente Zaltbommel. De gemeente Zaltbommel heeft al lange tijd de ambitie om een duurzame gemeente te worden. In het voorjaar van 2010 is door KEMA (in opdracht van de gemeente) een haalbaarheidsstudie (quick scan) windenergie¹ uitgevoerd. De opdracht van de gemeente was om twee locaties (bedrijventerrein De Wildeman en langs de snelweg A2) te onderzoeken op de mogelijkheden voor het plaatsen en exploiteren van windturbines. De keuze voor deze twee locaties was ingegeven door de landelijke en provinciale voorkeur om windparken te bundelen nabij infrastructuur en bedrijvigheid.

In de Structuurvisie Buitengebied van de gemeente Zaltbommel² werd geconcludeerd dat de plaatsing van windturbines nabij bedrijventerrein De Wildeman vanwege de ligging van natuureservaat "De Kil van Hurwenen" (Natura 2000) op grond van de Natuurbeschermingswet niet mogelijk was. Andere delen van het gemeentelijk grondgebied vielen af vanwege andere relevante belangen. Uiteindelijk is daarom gekozen voor het gebied tussen de rijksweg A2 (oostzijde) en de spoorlijn als de meest geschikte locatie voor de plaatsing van windturbines. Dit gebied is in de Structuurvisie Buitengebied aangeduid als een zoekzone voor windenergie.

Figuur 1.1 Plaatsingsgebied (plangebied) windturbines

¹ Haalbaarheidsstudie windenergie Zaltbommel. KEMA, 16 februari 2010

² Structuurvisie Buitengebied gemeente Zaltbommel. Vastgesteld door de gemeenteraad op 15 maart 2012.

In 2011 zijn de bewoners van dit gebied door de gemeente geïnformeerd over de plannen voor een windpark. Hieruit ontstond vanuit een aantal bewoners en vanuit de gemeente al snel het idee dat een projectontwikkeling graag in eigen hand gehouden werd. Begin 2012 is daarom de bewonerswerkgroep Windmolenpark-Inktford opgericht om de mogelijkheden te onderzoeken om een windpark met de bewoners uit het gebied samen te realiseren.

Er zijn mogelijkheden voor windenergie in het gebied, maar de oorspronkelijke doelstelling van de werkgroep om dit te realiseren samen met *alle* bewoners is niet haalbaar gebleken. Eind januari 2014 heeft een groep agrarisch ondernemers uit het gebied, aan de hand van de conclusies van de bewonerswerkgroep, alsnog een vereniging opgericht om de verdere mogelijkheden te onderzoeken tot het in eigen beheer ontwikkelen van een windpark in het gebied.

Met het windpark Bommelerwaard-A2 willen de initiatiefnemers bijdragen aan het opwekken van windenergie in Gelderland. Het windpark van drie windturbines levert, afhankelijk van de keuze van het uiteindelijke alternatief, met 7,5 tot 10,5 Megawatt (MW) naar schatting 13 tot 20 MWh per jaar op. Hiermee kunnen zo'n 3.800 tot 5.900 huishoudens van stroom worden voorzien.³

In november 2014 heeft de vereniging windpark Bommelerwaard-A2 een verzoek tot planologische medewerking voor dit windpark ingediend bij de gemeente Zaltbommel. Om tot een antwoord op dit verzoek te komen heeft de gemeente de vereniging gevraagd om alvast een aantal zaken goed uit te zoeken. Zo zijn er voor dit project al in een vroeg stadium onderzoek gedaan naar geluid, slagschaduw en externe veiligheid.

De gemeenteraad van Zaltbommel heeft op 26 januari 2017 besloten om geen planologische medewerking aan het project te verlenen. Omdat dit project is voorzien in een gebied dat beleidsmatig zowel op gemeentelijk als provinciaal niveau is aangewezen als zoekgebied voor windparken én de formele procedure bij de gemeente Zaltbommel is afgerond, heeft de vereniging op 9 februari 2017 een principeverzoek tot vaststelling van een inpassingsplan bij de provincie Gelderland ingediend. De provincie heeft op 28 maart 2017 te kennen gegeven de procedure voor het vaststellen van een inpassingsplan voor dit windpark op te willen starten. Deze procedure start met het ter inzage leggen van deze concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept NRD).

1.2 M.e.r.-procedure

M.e.r.-plicht

De procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) is voorgeschreven op grond van nationale en Europese wetgeving, indien sprake is van activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Het doel van de m.e.r. is om te verzekeren dat adequate milieu-informatie beschikbaar is ten behoeve van de besluitvorming over dergelijke activiteiten.

³ Het is gangbaar om de hoeveelheid tijd die een windturbine draait terug te rekenen naar zogenaamde 'vollasturen'. Het aantal vollasturen hangt af van de combinatie van locatie en turbine. Het aantal vollasturen voor de huidige generatie turbines ligt voor minder windrijke locaties rondom de 1.800 vollasturen. Gemiddeld levert 1 MW windvermogen dus 1 MW x 1.800 uur = 1.800 MWh aan elektriciteit op per jaar. Een huishouden gebruikt gemiddeld 3.400 kWh per jaar (bron: www.rvo.nl)

Deze activiteiten zijn opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage. De inhoudelijke vereisten aan een milieueffectrapport (MER) zijn vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. De m.e.r.-procedure mondt uit in een rapport, het milieueffectrapport (MER). Er wordt onderscheid gemaakt in het planMER en het projectMER. In Kader 1.1 zijn deze typen 'MER' kort toegelicht.

Het bouwen van een windpark met ongeveer 7,5 tot 10,5 MW aan opgesteld vermogen valt onder de m.e.r.-regelgeving. In het Besluit milieueffectrapportage zijn windparken opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het besluit. Het betreft categorie D22.2, windparken met een gezamenlijk vermogen van 15 MW of meer, of bestaande uit 10 windturbines of meer. Windpark Bommelerwaard-A2 overschrijdt de drempelwaarde niet, maar er kan niet zomaar gesteld worden dat een activiteit niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig is als sprake is van een geval dat beneden de drempelwaarde blijft. Dit betekent dat voor elke activiteit die genoemd wordt in het Besluit m.e.r. maar beneden de drempelwaarden van onderdeel D blijft, beoordeeld moet worden of sprake is van (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen.

Voor het relevante ruimtelijke plan dat een kader is voor de realisatie van een activiteit die is opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage dient een planMER te worden opgesteld. In dit geval betreft dit het inpassingsplan dat door de provincie Gelderland wordt vastgesteld voor de bouw en exploitatie van het windpark en de bijbehorende voorzieningen.

In principe is sprake van een project-m.e.r.-beoordelingsplicht aangezien de activiteit in onderdeel D is opgenomen. Dit houdt in dat het bevoegd gezag moet beoordelen of het doorlopen van een project-m.e.r. noodzakelijk is. In afstemming tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer is besloten direct een projectMER op te stellen om tot een volwaardige alternatievenvergelijking te komen. Daarmee krijgt het milieu een volwaardige plek in de besluitvorming over de invulling van het windpark.

Omdat voor windpark Bommelerwaard-A2 zowel een plan-m.e.r. als een project-m.e.r. wordt doorlopen, zal een gecombineerd MER worden opgesteld. Dat wil zeggen dat er één rapport wordt opgesteld waarin zowel de relevante informatie van het planMER als het projectMER zijn opgenomen (waar hierna het MER staat wordt het gecombineerde plan- en projectMER bedoeld).

Kader 1.1 PlanMER en projectMER

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een planMER en een projectMER. Beide zijn van toepassing en er zal een gecombineerd MER worden opgesteld. Het verschil tussen een planMER en een projectMER is de scope en het detailniveau.

PlanMER

Een planMER is vereist voor plannen waarin de locatie voor een activiteit met potentieel aanzienlijke milieueffecten, zoals een windpark, wordt aangewezen, of als voor dit plan een zogenaamde Passende beoordeling dient te worden opgesteld, waarin de effecten op een Natura 2000-gebied in beeld worden gebracht.

Het planMER wordt opgesteld ten behoeve van het inpassingsplan. Met het inpassingsplan wordt een ruimtelijk besluit genomen over de locatie van het windpark Bommelerwaard-A2. Bij het opstellen van het inpassingsplan dient een afweging te worden gemaakt inzake de effecten van het plan. Deze afweging betreft een breed scala aan effecten, zoals sociale- en economische effecten. In het planMER worden de milieueffecten van het windpark beschreven, evenals een onderbouwing voor de locatie, als bijdrage aan de belangenafweging. De effectbeschrijving is globaal en heeft tot doel aan te tonen dat het aannemelijk is dat het plan (het windpark op de locatie) kan voldoen aan de geldende milieueisen.

ProjectMER

Een projectMER is vereist voor besluiten over activiteiten met potentieel aanzienlijke milieueffecten. Dit betreft bijvoorbeeld het besluit op de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Het projectMER heeft betrekking op de milieueffecten van de concrete uitwerking van het plan. Voor een windpark betreft een concrete uitwerking het bepalen van de posities van de windturbines. De effecten van een dergelijke opstelling en van opstellingsvarianten worden door middel van onderzoek in detail bepaald en afgezet tegen de geldende milieueisen, waarbij beoordeeld wordt of aan deze eisen kan worden voldaan.

Notitie reikwijdte en detailniveau

Dit document is de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de m.e.r.-procedure, de eerste stap ten behoeve van het opstellen van het MER. Het doel van het opstellen en publiceren van deze conceptnotitie is betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de inhoud en diepgang (de reikwijdte en het detailniveau) van het nog op te stellen MER. Het doel is eveneens om betrokkenen en belanghebbenden in dit stadium te raadplegen om reacties te kunnen meenemen in de uit te voeren onderzoeken. De conceptnotitie wordt apart voor advies voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage. De binnengekomen reacties (zienswijzen) en adviezen worden betrokken bij de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau die door het bevoegde gezag zal worden vastgesteld. Uiteindelijk zal de definitieve notitie het uitgangspunt zijn voor het opstellen van het MER.

In hoofdstuk 5 is aangegeven hoe een reactie op deze notitie kan worden gegeven en wat met deze reactie gebeurt.

1.3 Initiatiefnemers en bevoegd gezag

Initiatiefnemer project

Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2 is initiatiefnemer van het Windpark Bommelerwaard-A2 en treedt als ontwikkelaar op van het project. Het ontwikkelen en realiseren van het windpark betreft de technische, organisatorische en financiële acties om een windpark te kunnen realiseren, zoals het bepalen van opstellingsalternatieven, het financieren van de bouw en het selecteren van een windturbineleverancier. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van het projectMER.

Tabel 1.1 Contactgegevens initiatiefnemer

Initiatiefnemer	Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2
E-mailadres	info@bommelerwaard-wind.nl

Bevoegd gezag

Voor een windpark met een omvang tussen de 5 en 100 MW zijn Provinciale Staten op basis van artikel 9e van de Elektriciteitswet 1998 in beginsel bevoegd gezag voor het vaststellen van een inpassingsplan. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat zij planologische medewerking zal verlenen aan het windpark door middel van het opstellen van een inpassingsplan. Ten behoeve van het inpassingsplan dient een planMER te worden opgesteld.

De provincie Gelderland is ook bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning. De provincie geeft op grond van de Wet milieubeheer (Wm) een advies inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve van het MER en beoordeelt het MER hier uiteindelijk ook op. Het MER is een bijlage bij het inpassingsplan en de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Tabel 1.2 Contactgegevens bevoegd gezag

Bevoegd gezag	Provincie Gelderland
Adres	Postbus 9090
Postcode	6800 GX
Plaats	Arnhem
E-mailadres	post@gelderland.nl

Er zijn mogelijk ook nog andere vergunningen of ontheffingen nodig voor het windpark. Te denken valt aan een Natuurbeschermingswetvergunning, een Flora- en faunawetontheffing en een watervergunning. De bevoegde gezagen hiervoor zijn respectievelijk de provincie Gelderland (voor de eerste twee) en het Waterschap Rivierenland. Of, en zo ja welke, vergunningen er verder nodig zijn voor dit windpark wordt duidelijk gedurende de uitvoering van het MER.

(Project)organisatie

Het plan voor de windturbines bij Zaltbommel wordt ontwikkeld vanuit de vereniging windpark Bommelerwaard-A2. Vereniging windpark Bommelerwaard-A2 is een samenwerking opgericht door agrarische ondernemers uit het gebied.

1.4 Leeswijzer

Deze concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau bestaat uit een vijftal hoofdstukken. In hoofdstuk 2 is het beleidskader beschreven, het beleid van de verschillende relevante overheden. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in het windpark en de te onderscheiden inrichtingsalternatieven. Hoofdstuk 4 beschrijft de mogelijke effecten die het windpark Bommelerwaard-A2 teweegbrengt en geeft een voorstel voor het beoordelingskader waarvoor inrichtingsalternatieven worden beoordeeld in het MER. Hoofdstuk 5 geeft tot slot een overzicht van de te doorlopen procedure waarvoor wordt gevolgd om tot realisatie van het windpark te komen.

2 BELEIDSKADER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is, op hoofdlijnen, het beleidskader van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Zaltbommel geschetst waarbinnen het windpark Bommelerwaard-A2 wordt ontwikkeld. Het beleidskader is relevant aangezien dit enerzijds de achtergrond schetst van het windenergiebeleid in Nederland en anderzijds kaders bevat voor de concrete ruimtelijke ontwikkeling van windenergie in het plangebied.

2.2 Europees en rijksbeleid

Beleid ten aanzien van duurzame energie en windenergie

Ten gevolge van onder meer de uitstoot van broeikasgassen treedt wereldwijd klimaatverandering op. Een deel van deze broeikasgassen komt vrij bij de verbranding van fossiele brandstoffen voor het opwekken van energie. De Europese Unie (EU) en het Rijk streven ernaar klimaatverandering te beperken door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (onder meer bevestigd door middel van de ondertekening van het Kyoto-verdrag en de Cancun-overeenkomst (2010)). Door voor de opwekking van energie over te stappen op hernieuwbare (of duurzame) energiebronnen waarbij bij de opwekking van energie geen of minder broeikasgassen vrijkomen, kan de uitstoot worden verminderd.

Tegelijkertijd wordt ernaar gestreefd om het aandeel energie uit hernieuwbare energiebronnen te vergroten aangezien fossiele brandstoffen eindig zijn en deze vooral buiten Europa beschikbaar zijn. Hierdoor is Nederland in belangrijke mate afhankelijk van regio's buiten Europa, waaronder ook instabiele regio's. Hernieuwbare energie, zoals windenergie, levert daarmee een bijdrage aan de energievoorzieningszekerheid binnen Nederland.

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus het Energierapport 2011⁴. Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in alle facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. Deze EU-doelstelling voor duurzame energie bedraagt 14% van het finale energiegebruik in 2020. De EU-doelstelling vertaald naar de door Nederland gehanteerde systematiek komt neer op 17% vermeden primaire opwekking; met andere woorden: 17% van de in Nederland opgewekte energie dient in

⁴ Ministerie van Economische Zaken, 10 juni 2011.

2020 uit een duurzame bron, zoals windenergie, afkomstig te zijn. Het Kabinet Rutte II heeft in haar regeerakkoord “bruggen slaan” (oktober 2012) opgenomen een doelstelling van 16% voor duurzame energie na te streven. Deze ambitie is in het onlangs afgesloten Energieakkoord⁵ bijgesteld; 14% in 2020 en 16% in 2023. Hierbij zet het Rijk in op een mix van duurzame energie bronnen, waarvan windenergie er één is. Op Rijksniveau is een ambitie vastgesteld van 6.000 MW aan opgesteld vermogen aan windenergie op land in 2020. Eind 2014 is het opgestelde vermogen aan windenergie op land ongeveer 2.524 MW.⁶

De provincie Gelderland heeft met het Rijk afgesproken een doelstelling van minimaal 230,5 MW aan windenergie in haar provincie te hebben gerealiseerd in 2020. Deze doelstelling vormt een belangrijke bijdrage aan de generieke doelstelling van het Rijk (6.000 MW wind op land) en is vastgelegd in afspraken tussen het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk (afspraken over wind op land met IPO, brief van minister Kamp aan de Tweede Kamer van 31 januari 2013 en definitief akkoord juni 2013).

Structuurvisie Windenergie op Land

De doelstelling van de Structuurvisie Windenergie op Land (SvWOL, maart 2014) is zodanige ruimtelijke voorwaarden te scheppen dat begin 2020 een opwekkingsvermogen van ten minste 6.000 MW aan windturbines op land operationeel is.

Daarvoor worden drie soorten beleid gepresenteerd:

1. visie: bundeling in gebieden die geschikt zijn voor plaatsing van grote turbines en daarmee andere gebieden vrijhouden van grootschalige windenergie. Bij het ruimtelijk ontwerp van windturbineprojecten aansluiten bij de hoofdkenmerken van het landschap;
2. aanwijzen van concrete gebieden die geschikt zijn voor grootschalige windturbineparken. Het kabinet zal initiatieven voor windturbineparken met een omvang van ten minste 100 MW toetsen aan deze gebieden;
3. taakverdeling tussen Rijk en provincies bij het ruimtelijk mogelijk maken van windenergie, en de prestatieafspraken die daarover met het IPO zijn gemaakt⁷. Verder wordt ingegaan op beleidsonderwerpen die van groot belang zijn voor het slagen van de doelen voor windenergie, zoals de stimuleringsregeling SDE+ en het landelijke elektriciteitsnet.

De SvWOL zegt: *“Als we prettig willen wonen en bijzondere landschappen willen bewaren, en als we daarnaast onze energievoorziening willen verduurzamen, zullen er dus duidelijke keuzen moeten worden gemaakt waar wel en waar geen windturbines mogen komen. Gezien de omvang van de windturbines en het effect op het landschap is het wenselijk om ze te concentreren in daarvoor geschikte gebieden en daarmee de beschikbare ruimte zuinig te gebruiken. Met die turbines kan een nieuw landschap worden gemaakt met een eigen ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijk beleid voor windturbines is het inpassingsstadium voorbij.”*

Binnen de provincie Gelderland bevinden zich geen SvWOL gebieden. Derhalve maakt het plangebied geen deel uit van de aangewezen gebieden voor grootschalige windenergie (windparken >100 MW), maar draagt wel bij aan het behalen van de doelstelling van 6.000 MW aan windenergie op land in 2020. De SvWOL geeft provincies en gemeenten de mogelijkheid

⁵ Energieakkoord voor duurzame groei, Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013.

⁶ Zie de Monitor Wind op Land, tweede editie; stand van zaken tot december 2014, februari 2015.

⁷ De verdeling van de doelstelling van 6.000 MW over de provincies betekent voor Gelderland een taakstellend vermogen van 230,5 MW.

om buiten de voor grootschalige windenergie aangewezen gebieden planologische ruimte te bieden voor windparken kleiner dan 100 MW.

Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de wet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Gebiedsbescherming

In de nieuwe wet vervalt de status van de Beschermden Natuurmonumenten. Deze vallen vrijwel altijd (op enkele kleine gebieden na) binnen Natura 2000 of het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en houden dus via deze wegen indirect wel bescherming, zij het niet in dezelfde mate.

Soortenbescherming in Wet natuurbescherming

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de daaruit voortvloeiende wijzigingen in de Omgevingsverordening Gelderland. De bescherming van flora en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - Soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1);
 - Soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - Nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken, en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijk invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 verlenen voor deze soorten. Deze vrijstellingslijst is opgenomen in de Verordening natuurbescherming Provincie Gelderland. Voor in totaal 24 soorten geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid uit de Wnb.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur, EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het Rijk en de provincies hebben afspraken gemaakt over de planologische en kwalitatieve bescherming van de NNN. In het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN significant worden aangetast, niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Het Natuurnetwerk

Nederland is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (GNN) is uitgewerkt in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland. Voor het Natuurnetwerk Nederland in Gelderland geldt geen externe werking.

2.3 Provinciaal beleid

De provincies hebben in interprovinciaal (IPO)-verband afspraken gemaakt met het Rijk over de realisatie van 6.000 megawatt windenergie op land in 2020. Voor Gelderland is afgesproken dat 230,5 megawatt aan windenergie wordt opgesteld. Ruimte voor deze windturbines moet eind 2013 worden gereserveerd. Om aan deze afspraak te voldoen, faciliteert de provincie een zoekproces voor gemeenten en regio's om tot goede locaties te komen.

Omgevingsvisie Gelderland⁸

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland hebben op 9 juli 2014 de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld, als opvolger van het Streekplan 2005. Op 12 november 2014 is de Windvisie⁹ vastgesteld, als eerste actualisering van de Omgevingsvisie. Deze actualisatie is verwerkt in de geconsolideerde versie van de Omgevingsvisie van december 2015.

De Omgevingsvisie bevat het provinciaal ruimtelijke beleid ten aanzien van windenergie: *“Windturbines kunnen gerealiseerd worden mits het ontwerp als integrale ontwerpogave wordt uitgewerkt, rekening houdend met de kenmerken van de plek. De ingreep moet kwaliteit toevoegen en de beleefbaarheid van het landschap vergroten. De kracht van een ruimtelijk ontwerp is dat de economische waarde van het initiatief en de maatschappelijke meerwaarde van een aantrekkelijk en beleefbaar Gelders landschap samen komen. Door met windturbines tegelijk te bouwen aan een betekenisvol landschap ontstaat meerwaarde. Dat komt ten goede aan het gebied waar de turbines zich visueel manifesteren en kan een breder draagvlak opleveren voor het initiatief.”*

Het combineren van windturbines met andere functies in een gebied heeft de voorkeur van de provincie. Verschillende strategieën kunnen worden toegepast. Mogelijke combinaties zijn:

- combinatie met infrastructuur (wegen en railverbindingen);
- combinatie met regionale bedrijventerreinen;
- combinatie met intensiveringsgebieden glastuinbouw;
- combinatie met agrarische productielandschappen.

Ter voorkoming van visuele interferentie moeten windlocaties nabij bestaande windparken of windparken waarvoor de plannen al vastgesteld zijn, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de verschillende locaties worden in samenhang met elkaar ontworpen zodat een begrijpelijk en rustig ruimtelijk geheel wordt gecreëerd;
- visualisaties van de samenhang tussen de verschillende locaties moeten aantonen dat er geen sprake is van interferentie.

⁸ Omgevingsvisie Gelderland. Vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland, december 2015

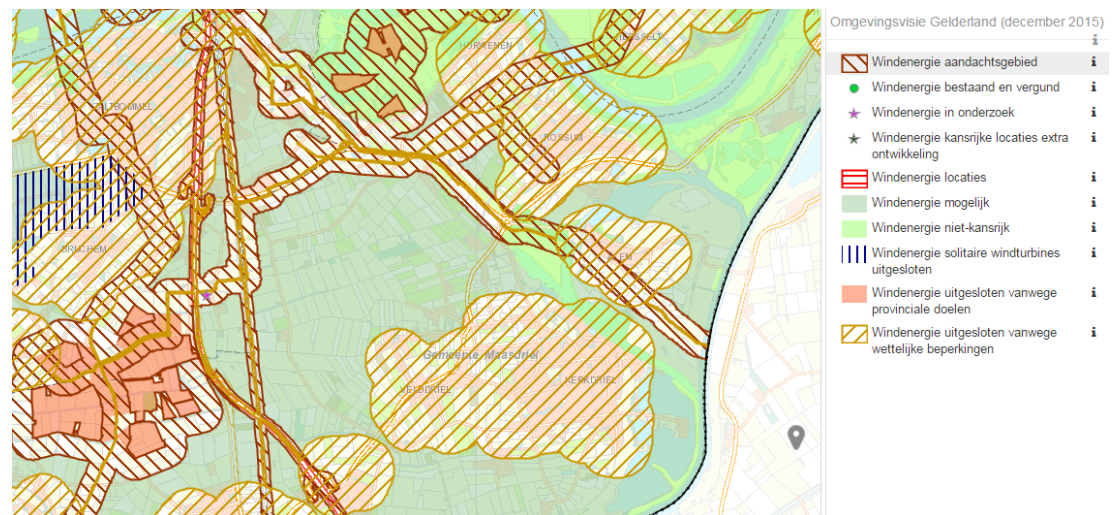
⁹ Windvisie Gelderland (1e actualisering Omgevingsvisie). Vastgesteld door PS op 12 november 2014.

In de nabijheid van windpark Bommelerwaard-A2 bevinden zich geen bestaande windparken en zijn ook nog geen andere plannen voor een windpark bekend. Aan visuele interferentie met andere windparken zal dan ook geen aandacht worden besteed in het MER.

Op de themakaart voor Energie van de Omgevingsvisie zijn verschillende gebieden voor windenergie aangegeven:

- windenergie: bestaand en vergund;
- windenergie in onderzoek: locaties in onderzoek, waar de provincie een afspraak met partners heeft over de opwekking van windenergie;
- windenergie locaties: locaties waar de provincie een ruimtelijke reservering maakt voor windenergie.

Figuur 2.1 Uitsnede themakaart Windenergie Omgevingsvisie

Locatie windpark Bommelerwaard in provinciaal beleid als locatie voor windenergie

De locatie langs de A2 in de gemeente Zaltbommel is in de Omgevingsvisie opgenomen als locatie 'windenergie in onderzoek' en het grootste gedeelte van het zoekgebied valt in een gebied met de categorie 'windenergie mogelijk'. Een deel van de locatie stond in de voorganger van de Omgevingsvisie, het Streekplan 2005, ook al opgenomen als een specifieke zoeklocatie voor windenergie, op basis van milieuargumenten (zie Figuur 2.2). De locatie is dus al meer dan 10 jaar in beeld als mogelijk geschikte locatie voor de ontwikkeling van een windpark.

Figuur 2.2 Uitsnede beleidskaart Ruimtelijke Ontwikkeling Streekplan 2005

In de, bij de windvisie Gelderland behorende, planMER¹⁰ is de locatie van windpark Bommelerwaard-A2 beoordeeld. De locatie scoort op de onderdelen woningen en veiligheid - - (dubbel -). Het PlanMER zegt hierover:

De beoordelingen met - - (rood) geven in alle gevallen aan dat extra inspanningen nodig zijn om milieueffecten te beperken op of rond de locatie. De aard en impact van deze inspanningen verschilt per criterium. Voor woningen geldt dat extra inspanningen voor participatie of bijvoorbeeld stilstandvoorzieningen om geluid- en/of slagschaduw effecten te beperken de omvang van de effecten kan beperken. Voor Veiligheid kan met een goede plaatsingsstrategie van de individuele turbines en eventueel aanvullende risicoberekeningen het effect zelfs tot nihil worden teruggebracht.

Op de overige aspecten scoort de locatie van windpark Bommelerwaard-A2 neutraal of licht negatief.

Omgevingsverordening

In de Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerde versie december 2015) zijn gebieden aangewezen die uitgesloten zijn van de realisatie van windenergie. Het plangebied valt niet in zo'n gebied.

Ten aanzien van de realisatie van windturbines bepaalt de verordening het volgende:

“artikel 2.8.1.1 Windturbines

In een bestemmingsplan kan de oprichting van één of meer windturbines mogelijk worden gemaakt voor zover het bestemmingsplan is voorzien van een ruimtelijk ontwerp.

- 1. In het ruimtelijk ontwerp wordt aandacht besteed aan de relatie tussen windturbine of windturbines en:*

¹⁰ Aanvulling PlanMER Windvisie Gelderland, 2 september 2014 (zie voor meer informatie <http://commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/2934>)

- de ruimtelijke kenmerken van het landschap;
 - de maat, schaal en inrichting in het landschap;
 - de visuele interferentie met een nabij gelegen windturbine of windturbines;
 - de cultuurhistorische achtergrond van het landschap;
 - beleving van de windturbine of windturbines in het landschap.
2. Het ruimtelijk ontwerp wordt als toelichting in het bestemmingsplan opgenomen.”

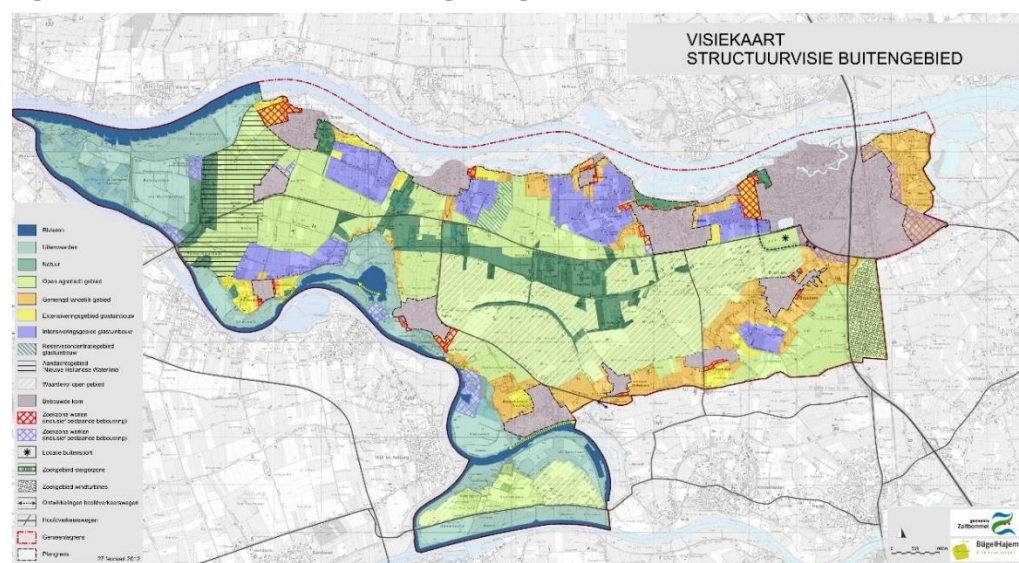
In het MER zal een uitwerking van het landschappelijk beeld met realisatie van het windpark worden opgenomen.

2.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Buitengebied (2012)¹¹

Op de structuurvisie buitengebied visiekaart bevindt zich binnen de gemeente Zaltbommel één zoekgebied voor windturbines. De definitie van dit gebied luidt: een zone waarbinnen het plaatsen van windturbines aanvaardbaar wordt geacht.

Figuur 2.3 Visiekaart Structuurvisie Buitengebied gemeente Zaltbommel

Over windenergie binnen de gemeente zegt de structuurvisie het volgende:

De gemeente wil graag een bijdrage leveren aan het overgangsproces naar een duurzame energiehuishouding. Niet-duurzame (fossiele) brandstoffen, zoals olie en gas, maken plaats voor schone energiebronnen. Aan de overgang naar duurzame energie wordt onder meer uitvoering gegeven door de mogelijke realisatie van windturbines. De landelijke en provinciale voorkeur voor vestiging van windturbines gaat uit naar locaties aansluitend bij bedrijventerreinen of infrastructuur. Deze voorkeur wordt door de gemeente onderschreven. Grote delen van de gemeente kennen echter zodanige belemmeringen voor de vestiging van windturbines, dat in die delen geen geschikte vestigingslocaties te vinden zijn. In gebieden als het waardevol open gebied en de inundatievelden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie is het

¹¹ Structuurvisie Buitengebied. Vastgesteld door de gemeenteraad op 15 maart 2012.

oprichten van windturbines niet gewenst in verband met de landschappelijke openheid. In een brede zone rondom de, in Herwijnen gelegen, radarpost van Luchtverkeersleiding Nederland geldt een beperking van de maximaal toegestane bouwhoogten. Deze zone is dan ook ongeschikt voor de bouw van windturbines. Vestiging van windturbines nabij bedrijventerrein De Wildeman is vanwege de nabije ligging van de Kil van Hurwenen (Natura 2000) niet wenselijk. Alleen het gebied tussen de rijksweg A2 en de spoorlijn lijkt geschikt voor de vestiging van windturbines. Dit gebied is dan ook als 'Zoekgebied Windturbines' aangeduid.

Nota duurzaamheid Zaltbommel (2016)¹²

In de meest recente nota duurzaamheid geeft de gemeente opnieuw aan dat windenergie een belangrijke bijdrage kan leveren aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Zaltbommel. Zaltbommel heeft haar ambitie op het gebied van de lokale duurzame opwek van energie gesteld op 16 procent in 2020.

Windenergie is een instrument dat binnen handbereik ligt om in Zaltbommel een bijdrage te leveren aan de duurzaamheidsambitie. Eén windturbine van 2 megawatt, zoals benoemd in het NLM, levert een bijdrage van 1,77 procent aan de duurzaamheidsambitie van 16 procent. Dit betekent dat we zo'n 7 windturbines nodig hebben om onze ambitie te realiseren, wat overeenkomt met 40 ha solarpark of 16.000 huizen met elk 8 zonnepanelen.

Tijdens de D.E. cafés en de energiemarkt is expliciet aandacht besteed aan windenergie. Duidelijk is dat er een positieve grondhouding bij burgers en bedrijven is ten aanzien van het plaatsen van windturbines in Zaltbommel. Uiteraard geldt de theorie van NIMBY en is er altijd een kleine groep direct omwonenden die tegen het plaatsen van windturbines op een specifieke locatie is.

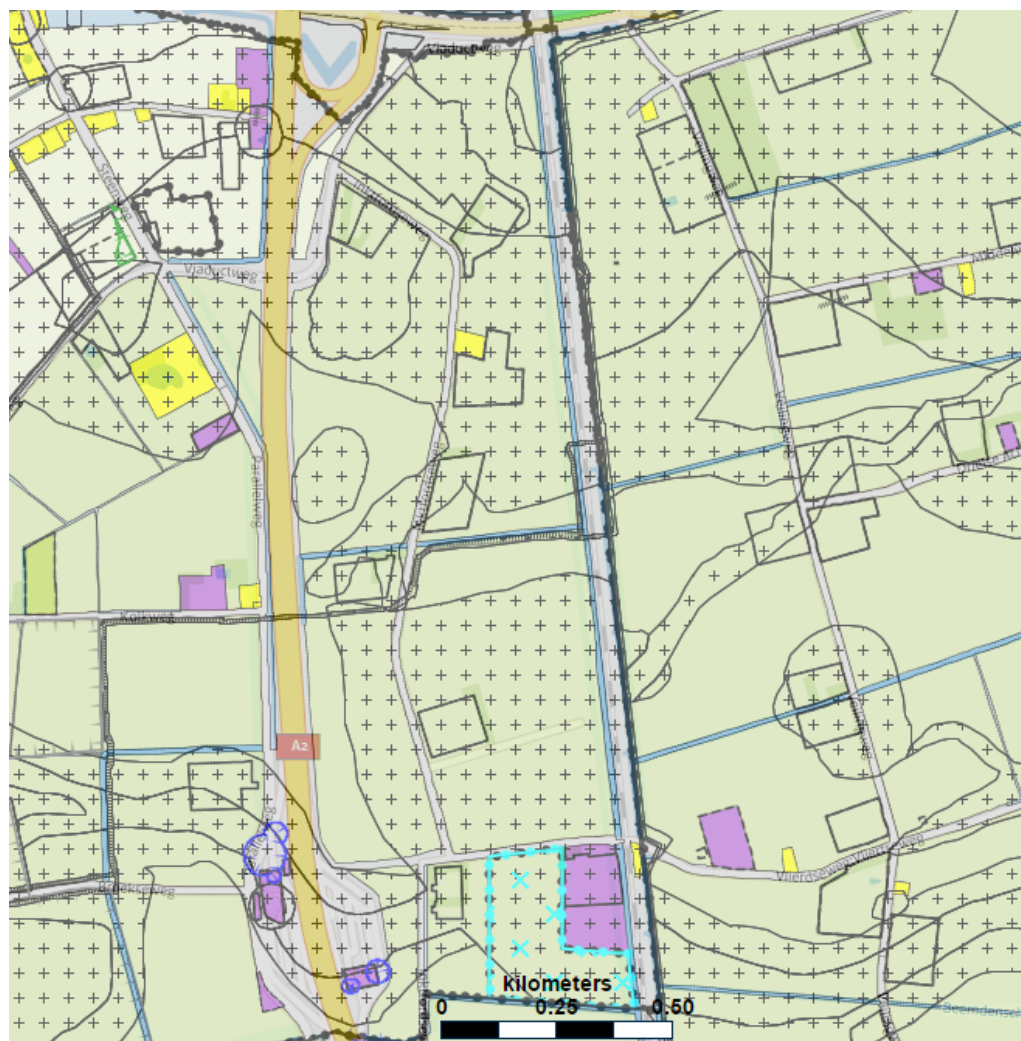
De locatiekeuze voor windenergie is in het kader van de structuurvisie Buitengebied (door uw raad op 15 maart 2012 vastgesteld) onderbouwd en overwogen. Hieruit kwam naar voren dat de locatie tussen de A2 en het spoor de meest geschikte locatie is waar 3 windturbines gerealiseerd kunnen worden (5,31 procent bijdrage aan de taakstelling).

Geldend bestemmingsplan

Het plangebied is gelegen in het bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Zaltbommel. Ter plaatse van het geplande windpark geldt voornamelijk de bestemming "Agrarisch met waarden". In het plangebied is een enkel kavel voorzien van de bestemming Wonen en één van de bestemming Bedrijf. De bestemming "Agrarisch met waarden" laat de realisatie van windturbines niet toe.

¹² Nota Duurzaamheid Zaltbommel. Februari 2016.

Figuur 2.4 Bestemmingsplankaart zoekgebied (ruimtelijkeplannen.nl)

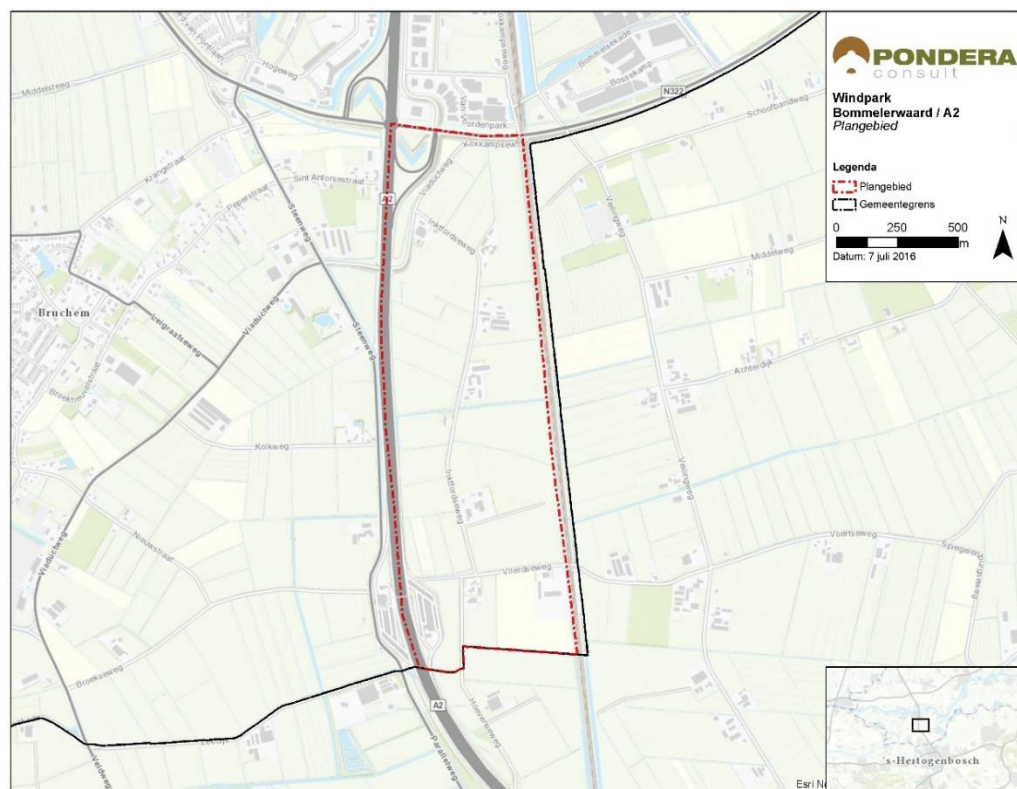
3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voornemen

De voorgenomen activiteit betreft de bouw en aanleg van een windpark, inclusief de daarbij behorende infrastructuur en aansluitend de exploitatie hiervan. De tijdsduur van bouw en aanleg beslaat naar verwachting een periode van enkele maanden na aanvang van de werkzaamheden. De exploitatie heeft een permanent karakter (24-uurs bedrijfsvoering) en is bedoeld voor de duur van de uiteindelijke vergunning. De technische levensduur van de turbines bedraagt minimaal 20 jaar.

Het gebied waarbinnen de turbines kunnen worden geplaatst is in Figuur 3.1 weergegeven. In het MER wordt het beoogde windpark nader gedefinieerd en vastgelegd en worden ook de definitieve alternatieven ontwikkeld die in het MER met elkaar vergeleken worden.

Figuur 3.1 Plaatsingsgebied (plangebied) windturbines

Windturbines en infrastructuur

Tot het windpark en de infrastructuur van het park behoort onder andere (geen uitputtende opsomming):

- windturbines met fundering;
- toegangswegen tot de windturbines;
- opstelplaats voor een kraan per windturbine;
- schakelstation ten behoeve van het leveren van de elektriciteit aan het openbare net;

- bekabeling (inclusief kunstwerken bij kruising van watergangen en wegen) van turbines naar schakelstation en van het schakelstation naar de hoogspanningsnetaansluiting.

De te plaatsen windturbines zullen gecertificeerd en van een commercieel beschikbaar type zijn. Het exacte turbintype dat zal worden toegepast is nu nog niet bekend. Gezien de snelle ontwikkelingen die windturbines op dit moment ondergaan en de vaak lange doorlooptijd van procedures om een windpark te kunnen gaan bouwen, is het op dit moment niet mogelijk om reeds voor een specifiek type turbine te kiezen. Om een goede afweging te kunnen maken, zal het MER daarom uitgaan van turbineklassen, waarbinnen voorbeeldturbines als uitgangspunt worden genomen.

3.2 Alternatieven

3.2.1 Referentiesituatie

De referentiesituatie (nulalternatief) is de huidige situatie met de autonome ontwikkeling¹³. Dit is de situatie waarbij het windturbinepark niet wordt gerealiseerd. Het gebied zal zich dan ontwikkelen conform vastgesteld of voorgenomen beleid, maar zonder realisatie van de windturbines. Deze situatie dient als referentiekader voor de effectbeschrijving.

3.2.2 Inrichtingsalternatieven

In het kader van het MER wordt een aantal alternatieven vergeleken met elkaar. Om tot alternatieven te komen is eerst in detail in kaart gebracht waar er binnen het zoekgebied mogelijkheden zijn voor de plaatsing van windturbines. Figuur 3.2 laat de belangrijkste randvoorwaarden en belemmeringen voor de plaatsing van windturbines binnen het zoekgebied zien. Ten eerste wordt in het kader van de externe veiligheid een afstand van 180 meter aangehouden tot een tweetal buisleidingen die door het zoekgebied lopen. De exacte afstand die tot buisleidingen aangehouden dient te worden is afhankelijk van het uiteindelijk gekozen windturbintype. Ten tweede wordt in blauw een afstand van 300 meter tot woningen aangegeven. Er bestaat geen wettelijk vastgelegde minimale afstand voor windturbines tot woningen. Door een afstand van 300 meter aan te houden is het waarschijnlijk dat de windturbines met weinig of geen mitigerende maatregelen kunnen voldoen aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw. Ook in een recente studie van Bosch en van Rijn¹⁴ wordt een afstand van 300 meter tot losliggende woningen gehanteerd.

Daarnaast is er samen met de gemeente Zaltbommel een traject doorlopen, samen met omwonenden, waar in het plangebied de windturbines het best gepositioneerd kunnen worden. Daaruit volgde dat een windturbineopstelling aan de westzijde van het plangebied, waar mogelijk één windturbinepositie mogelijk is, niet de voorkeur van omwonenden heeft (windturbines aan de westzijde van het plangebied zouden op de voorgevels van de meeste

¹³ Autonome ontwikkelingen zijn op zich zelf staande ontwikkelingen die onafhankelijk van het windpark plaatsvinden en waarover al een besluit is genomen (bijvoorbeeld bestemmingsplan of vergunning verleend). Tot dusverre zijn er geen relevante (grootschalige) ontwikkelingen in de directe omgeving van het windpark bekend.

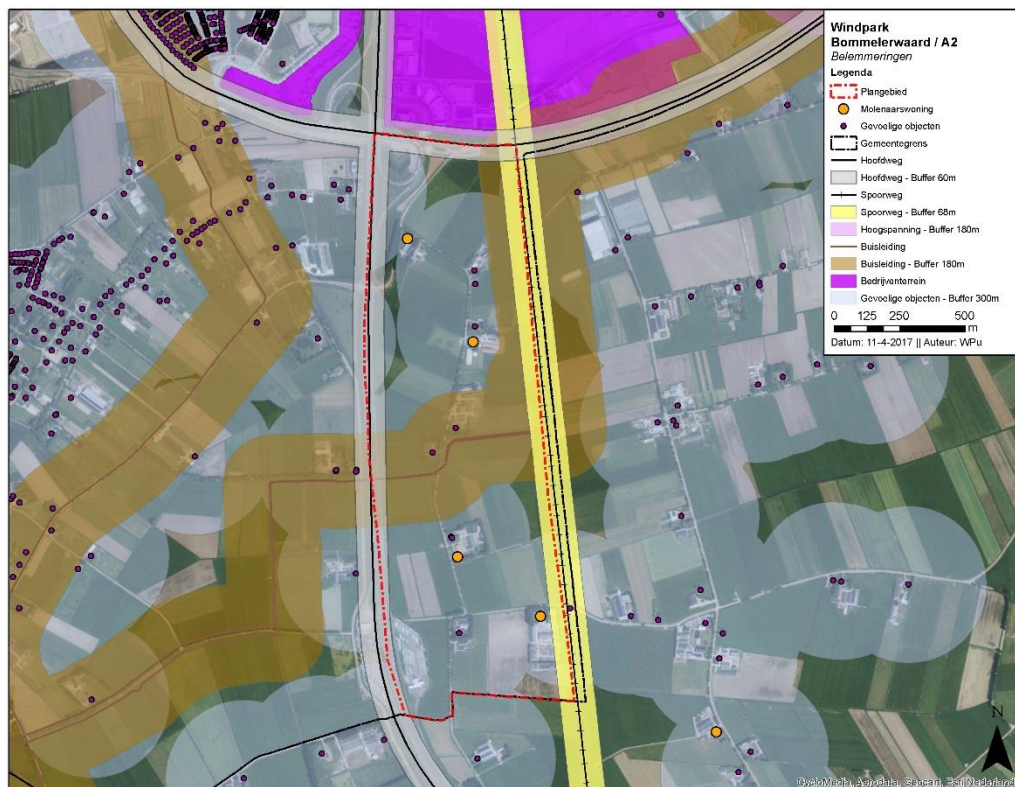
¹⁴ Windenergie in Zaltbommel. Ruimtelijke haalbaarheid Munnikenland, De Wildeman. Juli 2016

woonhuizen gericht zijn, aan de oostzijde op de achtergevels) en wordt derhalve door de initiatiefnemers ook niet onderschreven.

Er is daarna voor gekozen om minimaal één variant te ontwerpen waarbij de windturbines alleen geplaatst worden op percelen van eigenaren waarmee overeenstemming is bereikt (zie figuur 3.3). In oranje zijn daartoe de percelen van de initiatiefnemers getoond.

Wanneer deze drie randvoorwaarden en belemmeringen over elkaar heen gelegd worden (zoals in Figuur 3.3 gebeurt), is te zien dat de gebieden binnen het zoekgebied waar windturbines mogelijk zijn, beperkt in aantal en klein van oppervlak zijn. Dit sluit aan bij eerdere bevindingen in bijvoorbeeld de PlanMER behorende bij de windvisie van de provincie Gelderland.

Figuur 3.2 Belemmeringen voor plaatsing windturbines binnen het zoekgebied

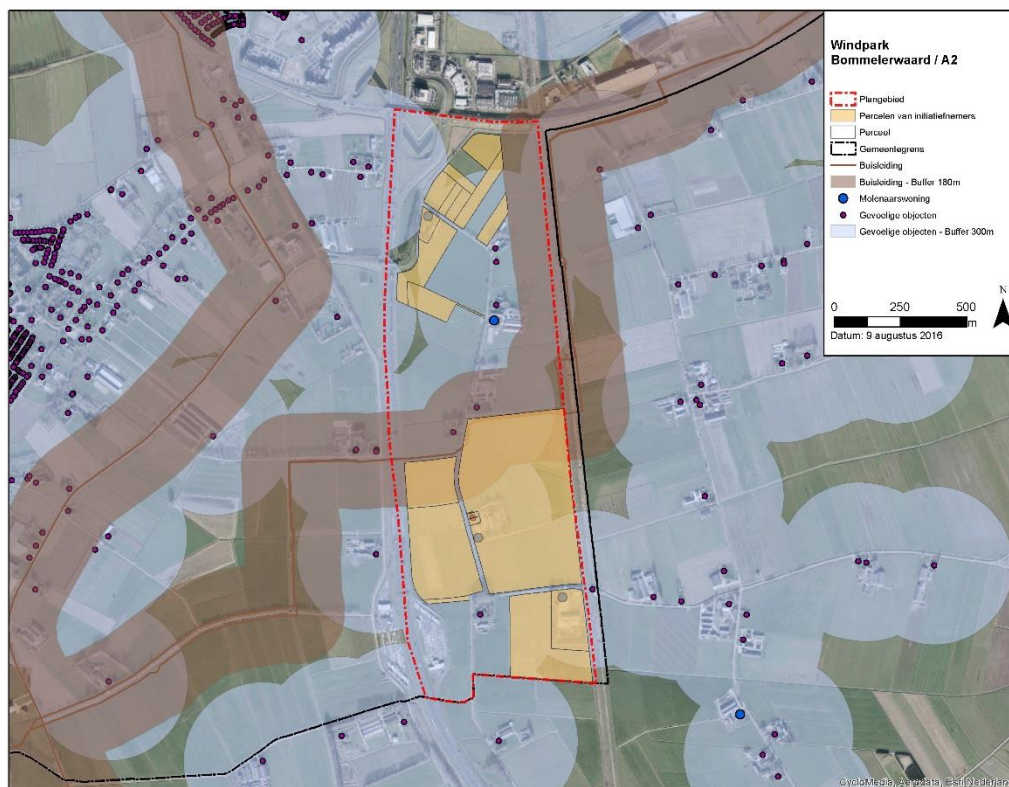

In het voortraject is in overleg met de gemeente Zaltbommel besloten dat voor alle alternatieven geldt dat er zich geen overdraai mag voordoen met de gemeente Maasdriel (de bladen van de windturbines blijven dus binnen de gemeentegrens). Andere belemmeringen waar rekening mee moet worden gehouden is een minimale afstand tot de spoorlijn en de A2. Daarnaast is in overleg en in lijn met het externe veiligheidsbeleid van de gemeente bepaald dat de 10-6 risicocontour van de windturbines niet over het bedrijventerrein Van Voordenpark mag liggen, hierover later meer.

Wanneer rekening gehouden wordt met bovenstaande belemmeringen blijven er drie posities binnen het zoekgebied over waar een windturbine mogelijk is. Ook wanneer de grondposities

van de initiatiefnemers niet worden meegenomen, blijft het om dezelfde plaatsingsgebieden gaan. Aan de noordkant, in het midden en aan de zuidkant.

Figuur 3.3 Grondposities initiatiefnemers binnen het zoekgebied

Op basis van bovengenoemde gegevens hebben de initiatiefnemers een opstelling gemaakt (alternatief 1, zie Figuur 3.4), waarbij de windturbines op percelen van initiatiefnemers zijn geplaatst. De meest zuidelijke windturbine van dit alternatief staat op iets minder dan 300 meter van de Vlierdseweg 4 (een woning met een relatief hoge geluidsbelasting door de nabijheid van het spoor). Hiermee wordt de afstand tot de Hoevenseweg 2 en Inktfordseweg 13 (woningen met een lagere geluidsbelasting in de huidige situatie) zo groot mogelijk gemaakt. Door deze windturbine westwaarts te verschuiven is een afstand van minimaal 300m tot alle woningen mogelijk te maken.

Het tweede alternatief (Figuur 3.5) is op verzoek van en in overleg met de omwonenden ingebracht in dit alternatievenonderzoek. Hierbij zijn de twee zuidelijke windturbines zo verschoven dat er minder zicht op de windturbines is voor bepaalde omwonenden. De middelste windturbine van deze variant staat hierbij niet op een perceel van de initiatiefnemers, maar is geplaatst op een perceel van een omwonende die betrokken is geweest bij de totstandkoming van dit alternatief.

Met het oog op landschappelijke inpassing is er getracht een alternatief te ontwikkelen waarbij de onderlinge afstanden tussen de windturbines gelijk zijn en de windturbines meer in een rechte lijn staan. Door de eerder genoemde belemmeringen binnen het zoekgebied is een dergelijke opstelling niet mogelijk.

Naast de twee alternatieven wordt de autonome situatie in beeld gebracht (situatie zonder ontwikkeling van een windpark, maar wel met eventuele andere ontwikkelingen) als referentiesituatie.

Per alternatief wordt uitgegaan van twee typen voorbeeldturbines. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt wat het effect is van de hoogte en grootte van de windturbines op bijvoorbeeld de energieopbrengst, geluid en slagschaduweffecten. De afmetingen van de voorbeeldturbines sluiten aan bij de afmetingen die in het verzoek tot het vaststellen van een inpassingsplan aan de provincie Gelderland¹⁵ worden genoemd.

Voorgesteld wordt om voor beide alternatieven uit te gaan van een windturbintype met een rotordiameter van maximaal 100 meter en een ashoogte van maximaal 100 meter en een windturbintype met een rotordiameter van maximaal 120 meter en een ashoogte van maximaal 120 meter. Windturbines met kleinere afmetingen worden op deze locatie niet economisch haalbaar geacht en leveren een kleinere bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling van de gemeente en provincie op. Windturbines met nog grotere ashoogte en rotordiameter vallen veelal in de IEC 3-categorie. De locatie van dit windpark ligt in een IEC 2-categorie gebied, waardoor nog grotere windturbines financieel en technisch niet haalbaar zijn. Daarnaast worden nog grotere windturbines, gezien de directe aanwezigheid van woonhuizen in het plangebied, niet wenselijk geacht door de initiatiefnemers.

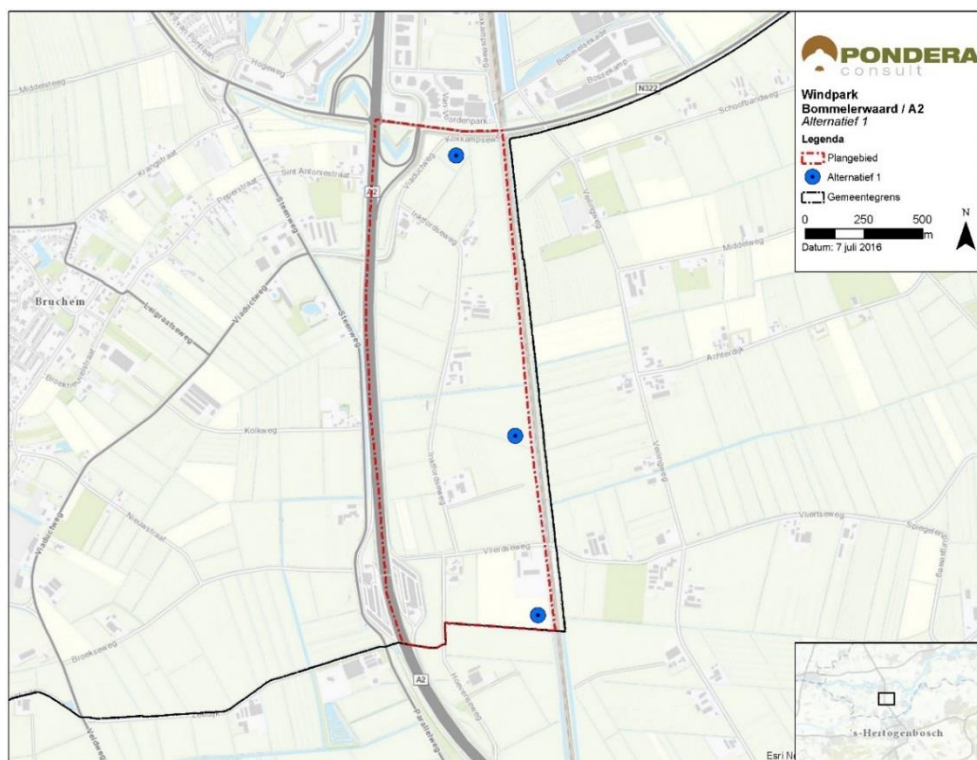
Samenvattend wordt voorgesteld onderstaande alternatieven te onderzoeken in het MER (nader uit te werken en te bepalen in het MER). In het MER worden de alternatieven definitief vastgelegd, Figuur 3.4 en Figuur 3.5 dienen ter illustratie van de alternatieven.

Tabel 3.1 Te onderzoeken alternatieven

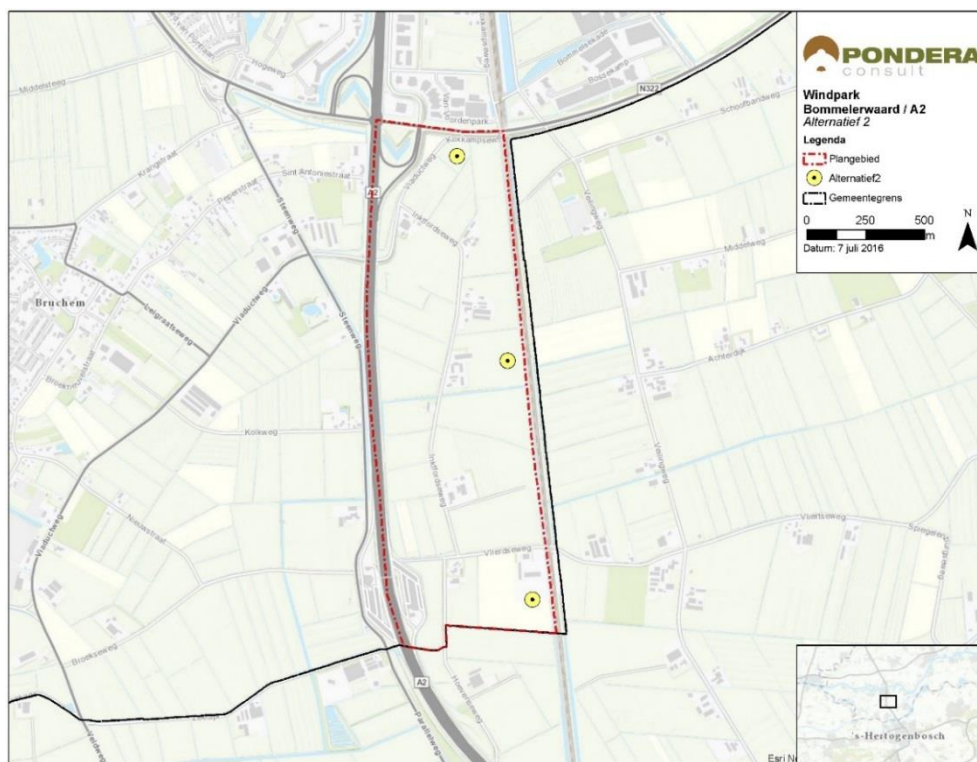
Alternatief	Beschrijving
Alternatief 1a en 1b: door initiatiefnemer ingebrachte opstelling	<ul style="list-style-type: none"> • 3 windturbines a) ashoogte maximaal 100 meter en rotordiameter maximaal 100 meter b) ashoogte maximaal 120 meter en rotordiameter maximaal 120 meter
Alternatief 2a en 2b: door en in samenspraak met omwonenden ingebrachte opstelling	<ul style="list-style-type: none"> • 3 windturbines a) ashoogte maximaal 100 meter en rotordiameter maximaal 100 meter b) ashoogte maximaal 120 meter en rotordiameter maximaal 120 meter

¹⁵ Principeverzoek tot het vaststellen van een inpassingsplan, Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2, februari 2017

Figuur 3.4 Illustratie alternatief 1:

Figuur 3.5 Illustratie alternatief 2:

3.2.3 Voorkeursalternatief

De initiatiefnemer zal in overleg met het bevoegd gezag op basis van de resultaten van het MER inzake de inrichtingsalternatieven, gecombineerd met andere overwegingen een voorkeursalternatief bepalen ten behoeve van de vergunningaanvragen en het inpassingsplan. Dit kan alternatief 1a, 1b, 2a of 2b zijn, een combinatie van meerdere alternatieven of een aanpassing van één van de alternatieven.

3.3 Locatieonderbouwing

Zowel in het provinciaal beleid als het gemeentelijk beleid wordt de locatie van windpark Bommelerwaard-A2 als de meest kansrijke locatie binnen de gemeente Zaltbommel beschreven. Vanuit provinciaal beleid is deze locatie meer dan 10 jaar in beeld als mogelijk geschikte locatie voor de ontwikkeling van een windpark. De gemeente Zaltbommel is sinds 2010 met deze locatie bezig en heeft het gebied in 2012 in haar Structuurvisie Buitengebied als 'zoekgebied voor windturbines' aangeduid.

In het voorjaar 2010 is door KEMA (in opdracht van de gemeente Zaltbommel) een haalbaarheidsstudie (quick scan) windenergie uitgevoerd. De opdracht van de gemeente Zaltbommel was om twee locaties (bedrijventerrein De Wildeman en langs de snelweg A2) te onderzoeken op de mogelijkheden voor het plaatsen en exploiteren van windturbines. De keuze voor deze twee locaties was ingegeven door de landelijke en provinciale voorkeur om windparken te bundelen nabij infrastructuur en bedrijvigheid.

In de Structuurvisie Buitengebied van de gemeente Zaltbommel werd geconcludeerd dat de plaatsing van windturbines nabij bedrijventerrein De Wildeman vanwege de ligging van natuurreservaat "De Kil van Hurwenen" (Natura 2000) op grond van de Natuurbeschermingswet niet mogelijk was. Verder kent een groot deel van de gemeente Zaltbommel zodanige belemmeringen voor plaatsing van windturbines, dat ook andere gebieden afvielen. De gemeente Zaltbommel heeft na een belangenafweging besloten dat alleen de locatie tussen het spoor en de A2 geschikt is voor windenergie.

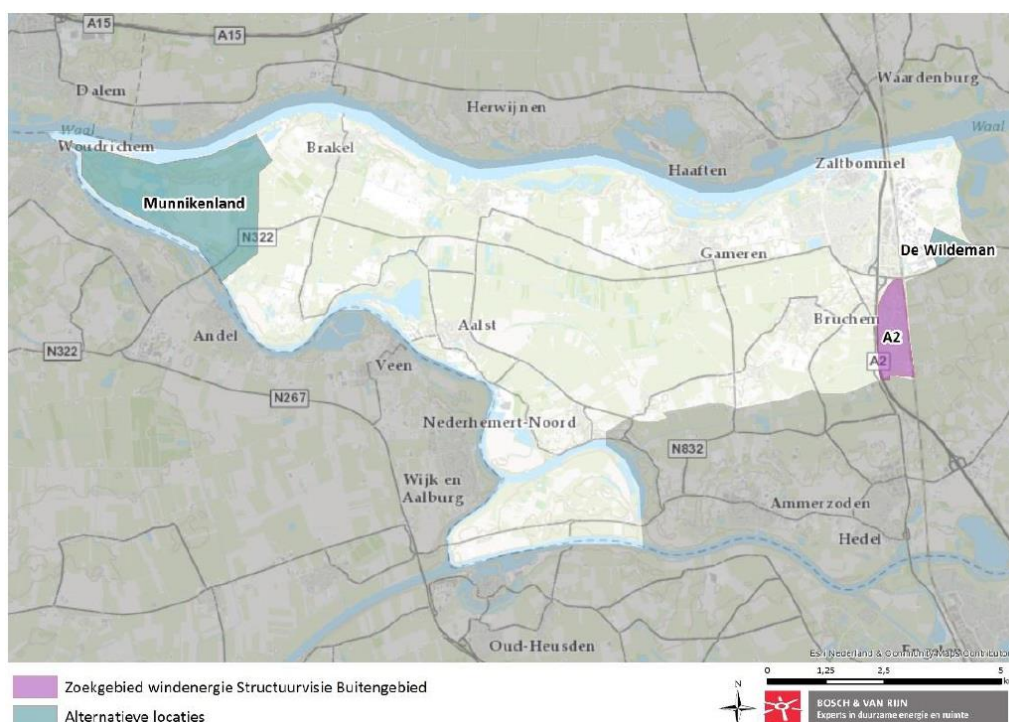
In 2013 is door bureau Bosch en van Rijn een onderzoek¹⁶ naar de plaatsingsmogelijkheden van windenergie in Zaltbommel en Maasdriel uitgevoerd. Hier is in meer detail naar de locatie tussen de A2 en het spoor gekeken. Het rapport concludeert dat er ruimte is voor een windpark op deze locatie, maar dat de ruimte beperkt wordt door woningen van derden en een gasleiding.

In 2016 heeft de gemeente Zaltbommel Bosch en van Rijn¹⁷ gevraagd om de locaties Munnikenland en De Wildeman nogmaals te onderzoeken op haalbaarheid, waarbij het onderzoek op hetzelfde detailniveau wordt gebracht als voor het gebied tussen de A2 en het spoor.

¹⁶ Windenergie in Zaltbommel en Maasdriel. Onderzoek naar de plaatsingsmogelijkheden. Juli 2013.

¹⁷ Windenergie in Zaltbommel. Ruimtelijke haalbaarheid Munnikenland, De Wildeman. Juli 2016

Figuur 3.6 Alternatieve locaties voor windenergie (bron: Bosch en van Rijn)

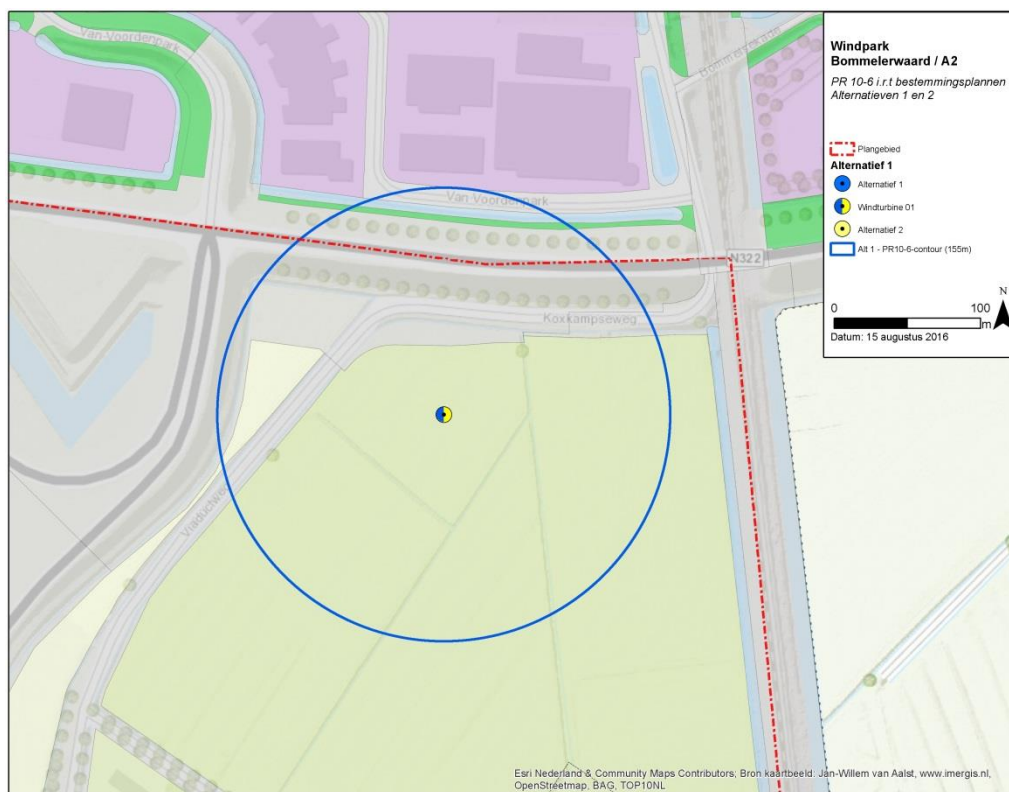
Uit het belemmeringenonderzoek blijkt dat windenergie op beide locaties op basis van harde belemmeringen niet onmogelijk is. Op locatie De Wildeman (bestaand bedrijventerrein en uitbreiding) is ruimte voor één of twee windturbines. De ruimte op De Wildeman I is echter al bestemd voor bedrijven. Het plaatsen van een windturbine kan deze ontwikkeling belemmeren. Op locatie Munnikenland is technisch ruimte voor één windturbine. Het grote aantal woningen / woonkernen in de omgeving, en voor locatie Munnikenland de ligging t.o.v. ecologisch waardevolle gebieden maken beide locaties echter lastig.

Uit voorgaande analyses blijkt dat het zoekgebied tussen het spoor en de A2 het enige gebied is waar mogelijk drie windturbines geplaatst kunnen worden en daarmee een relatief grote bijdrage geleverd kan worden aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Zaltbommel en de provincie Gelderland. De locaties Munnikenland en De Wildeman blijken ook niet beter of eenvoudiger ontwikkelbaar te zijn dan de zoeklocatie tussen het spoor en de A2. Daarom wordt alleen deze locatie bestudeerd in deze NRD en de gecombineerde MER.

Om nog meer inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden en onmogelijkheden omtrent de plaatsing van windturbines in dit gebied heeft de gemeente Zaltbommel de initiatiefnemers in 2016 gevraagd om voor de onderwerpen geluid, slagschaduw en externe veiligheid een aantal concrete opstellingsvarianten door te rekenen op technische haalbaarheid. Pondera Consult heeft daartoe alternatief 1 en 2 voor genoemde thema's verder uitgewerkt en onderzocht. De belangrijkste conclusies van deze studies¹⁸ waren:

¹⁸ Onderzoek akoestiek en slagschaduw windpark Bommelerwaard-A2 en Analyse externe veiligheid windpark Bommelerwaard-A2, beide augustus 2016.

- Zowel alternatief 1 (a en b) als alternatief 2 (a en b) kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving betreffende geluid en slagschaduw. Hiervoor zijn, afhankelijk van het uiteindelijk gekozen windturbinetype, beperkte mitigerende maatregelen (stilstand, of op bepaalde tijden draaien in een stillere geluidmodus) nodig.
- In het kader van cumulatieve geluidsbelasting kan gesteld worden dat de omgeving zich laat karakteriseren als een gebied met reeds een relatief hoge geluidsbelasting. Dit komt met name door de ligging tussen het spoor en de snelweg. Een cumulatieberekening laat zien dat een windpark op deze locatie daar relatief weinig verandering in aanbrengt (de kwaliteit van de akoestische omgeving blijft grotendeels gelijk)
- Op het gebied van externe veiligheid worden geen onoverkomelijke belemmeringen geïdentificeerd. Er is een goede samengang mogelijk van het windpark met bijvoorbeeld de snelweg A2 en de spoorlijn. Een tweetal aandachtspunten zal in de m.e.r.-procedure verder worden uitgewerkt:
 - De relatie tussen de meest noordelijke windturbine en kwetsbare (toekomstige) bedrijfspanden direct ten noorden daarvan. Uitgangspunt hierin is dat de 10^{-6} contour van de windturbine niet over bedrijfspercelen van het Van Voordenpark komt te liggen. Varianten 1a en 2a voldoen aan deze randvoorwaarde (de 10^{-6} contour van deze varianten ligt buiten de bedrijfspercelen van het Van Voordenpark). In de MER wordt onderzocht welke maatregelen voor variant 1b en 2b uitgevoerd dienen te worden om ook aan de genoemde randvoorwaarde te voldoen. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door voor de meest noordelijke windturbine een maximale tiphoogte van 155 meter aan te houden (zie Figuur 3.7).
 - De positie van de middelste windturbine van alternatieven 2 (a en b) ten opzichte van de gasleidingen. Hiervoor is overleg met Gasunie nodig.

Figuur 3.7 Plaatsgebonden risico contour 10^{-6} na toepassing van tiphoogteverlaging (155m).

Samenvattend kan gesteld worden dat deze locatie geschikt lijkt voor de ontwikkeling van een windpark van drie windturbines. Zowel het beleid (het gebied is aangewezen zoekgebied voor windenergie in de Structuurvisie Buitengebied van de gemeente Zaltbommel) als de techniek (geen grote belemmeringen in de geluid, slagschaduw en externe veiligheidsrapporten gevonden) onderbouwen deze stelling. Wel is het zo dat de beschikbare schuifruimte voor windturbineposities beperkt is. Alternatieven moeten binnen de vrij stringente ruimtelijke randvoorwaarden van het gebied vorm krijgen.

4 MOGELIJKE EFFECTEN EN MAATREGELEN

4.1 Mogelijke effecten

In het MER zullen milieueffecten die het voornemen met zich meebrengt, in beeld worden gebracht. Het zal gaan om de hierna te noemen aspecten.

Geluid

Windturbines produceren geluid. Het geluid is afkomstig van de bewegende delen in de rotor en van de rotorbladen die door de wind worden rondgedraaid. In het MER worden de geluidseffecten kwantitatief vastgesteld, door de geluidscontouren te berekenen van het windpark en het aantal geluidgevoelige bestemmingen (woningen van derden) binnen de contouren te bepalen.¹⁹ Bij het bepalen van de effecten worden de geluidscontouren in beeld gebracht in 5 dB klassen. Dit betreft de wettelijke norm voor windturbinegeluid, L_{den} 47 dB en aanvullend L_{den} 42 dB ter vergelijking van de varianten. Tevens zal worden aangegeven of aan de wettelijke voorschriften voor geluid kan worden voldaan en of hiertoe mitigerende maatregelen vereist zijn. Ook zal de geluidbelasting in het plangebied van industriële activiteiten, het spoor en de snelweg worden bepaald en aangegeven wordt wat de akoestische kwaliteit van de omgeving is in cumulatie met de geluidbelasting van de windturbines.

De geluidbelasting van specifiek laagfrequent geluid van de windturbines zal, d.m.v. verwijzing naar eerder uitgevoerd onderzoek, tevens aandacht krijgen in het MER.

Slagschaduw

Windturbines hebben als gevolg van de draaiende rotor een bewegende schaduw, de zogenaamde slagschaduw. Op bepaalde plaatsen en onder bepaalde omstandigheden kan de slagschaduw op een raam van een vertrek vallen en in dat vertrek een wisseling van lichtsterkte veroorzaken. Dit kan als hinderlijk worden ervaren. De mate van hinder wordt onder meer bepaald door de opstelling, door de duur van de slagschaduw (blootstellingsduur) en door de intensiteit van de wisselingen in lichtsterkte. In het MER wordt de slagschaduw kwantitatief vastgesteld, door de slagschaduwcontouren te bepalen. In het MER zal naast een contour die overeenstemt met de wettelijke norm voor slagschaduw ook twee andere contouren van slagschaduwduur in beeld worden gebracht. Binnen de contouren wordt het aantal woningen van derden bepaald. Tevens wordt aangegeven of voldaan kan worden aan de wettelijke normen voor slagschaduwhinder en of mitigerende maatregelen vereist zijn om te voldoen.

Windturbines en gezondheid

De wettelijke normen die voor hinderaspecten van windturbines zijn opgesteld vormen bij het MER het uitgangspunt. Deze normen, die met name voor slagschaduw en geluid zijn opgesteld, hebben het doel om mensen te beschermen tegen onaanvaardbare hinder. Bij het vaststellen van die normen hebben gezondheidsaspecten mede een rol gespeeld. Het aspect gezondheid maakt daarom impliciet deel uit van het MER bij die specifieke onderwerpen, maar wordt daarnaast expliciet bijeen gebracht onder de noemer 'windturbines en gezondheid'. Een actuele wetenschappelijke beschouwingen ten aanzien van gezondheid en windturbines maakt ook

¹⁹ Het aantal gehinderden door geluid wordt vastgesteld met behulp van de rapportage van TNO, Hinder door geluid van windturbines – dosis-effectrelaties (2008).

deel uit van dit aspect.

Natuur

Bekeken zal worden wat de effecten van het windpark zijn op flora en fauna. Het zal hierbij in het kader van soortenbescherming voornamelijk gaan om de risico's voor vogels en vleermuizen op aanvaring, verstoring en barrièrewerking. In het kader van gebiedsbescherming wordt gekeken naar de effecten op beschermde natuurgebieden in de omgeving van het windpark. Zo nodig dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd.

Cultuurhistorie en archeologie

In het MER wordt aangegeven of verwacht kan worden dat archeologische relictten in de bodem ter plaatse van de windturbines aanwezig zullen zijn, en welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele waarden te beschermen. Voor het aspect cultuurhistorie zijn de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de kaart met Cultuurhistorische waarden van de provincie Gelderland uit de Omgevingsvisie te gebruiken en de gemeentelijke Archeologische Beleidskaart. Uiteindelijk dient bepaald te worden in hoeverre het windpark in conflict is of aansluit bij het beleid en of archeologisch (voor)onderzoek nodig is.

Landschap

Het MER zal uitgebreid aandacht besteden aan de landschappelijke effecten van het windpark. Voor de alternatieven wordt beoordeeld wat de landschappelijke effecten zijn mede op basis van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. De verandering die de plaatsing van windturbines met zich meebrengt wordt in beeld gebracht onder meer aan de hand van fotovisualisaties vanuit verschillende posities en standpunten. Hierbij worden zowel standpunten in de gemeente Zaltbommel als de gemeente Maasdriel gebruikt

Bij de beoordeling van het aspect landschap zullen de effecten in beeld worden gebracht met behulp van de volgende beoordelingscriteria:

- Invloed op de landschappelijke structuur;
- Herkenbaarheid van de opstelling;
- Interferentie / samenhang met andere windinitiatieven of andere hoge elementen;
- Invloed op de rust (visueel);
- Invloed op de openheid;
- Zichtbaarheid (inclusief eventuele obstakelverlichting).

Waterhuishouding en bodemkwaliteit

Voor het windpark worden enkele verhardingen aangebracht die effect op de waterhuishouding kunnen hebben, te weten bouw- en onderhoudswegen, opstelplaatsen voor bouw en onderhoud, fundering van de windturbines en een inkoopstation. De waterhuishouding wordt in het MER beoordeeld op een aantal punten, deze zijn in ieder geval grondwater, oppervlaktewater en hemelwaterafvoer. Daarnaast maakt ook het uitvoeren van de watertoets deel uit van de beoordeling op waterhuishouding. Voor het aspect bodemkwaliteit wordt bekeken of de locatie verdacht is van bodemverontreiniging door middel van een historisch bodemonderzoek.

Veiligheid

Om de veiligheid van de omgeving van het windpark te kunnen garanderen wordt onderzocht welke veiligheidseffecten het plaatsen en in werking hebben van windturbines heeft op de omgeving. Het MER beschrijft hoe de veiligheid van omwonenden, verkeersdeelnemers en van personen die in de onmiddellijke omgeving werken gewaarborgd is of kan worden. Onder andere aan de hand van het Handboek Risicozonering Windturbines (Agentschap NL, 2014) wordt gekeken welke veiligheidscontouren rondom de windturbines moeten worden aangehouden en wordt in beeld gebracht welke risicobronnen in de omgeving van het windpark aanwezig zijn. In dit hoofdstuk worden ook eventuele effecten op straalpaden en radarinstallaties meegenomen.

Duurzame energieopbrengst en vermeden emissies

Eén van de belangrijkste redenen om windinitiatieven te realiseren is het opwekken van duurzame energie. Van de te onderscheiden alternatieven wordt daarom in het MER berekend hoeveel elektriciteit wordt opgewekt. Ook wordt bepaald welke uitstoot van schadelijke stoffen door het windpark vermeden worden, in vergelijking met de situatie dat dezelfde hoeveelheid energie wordt opgewekt op conventionele wijze, zoals verbranding van steenkool en aardgas. Het gaat daarbij om de vermeden uitstoot van CO₂, NO_x en SO₂ en fijn stof.

4.2 Effectbeoordeling

De omvang van het studiegebied – het gebied waarbinnen zich mogelijke effecten kunnen voordoen – verschilt per milieuaspect. In het algemeen is het studiegebied (aanzienlijk) groter dan het plangebied: het gebied waarbinnen zich de voorgenomen activiteit afspeelt.

De verwachte effecten worden beschreven en beoordeeld. Het nulalternatief fungeert als referentie voor de beoordeling van de effecten. De effectbeschrijving zal waar mogelijk en zinvol met cijfers onderbouwd worden. Indien het niet mogelijk is om de effecten te kwantificeren, zal de beschrijving kwalitatief zijn.

Naast blijvende effecten wordt ook aandacht besteed aan tijdelijke en/of omkeerbare gevolgen. Dit betreft met name de bouw van het windpark (zoals effect van verstoring tijdens de bouw voor ecologie) en alle bijbehorende voorzieningen, zoals aanpassing van bestaande wegen, aanleg van nieuwe ontsluitingswegen ten behoeve van het windpark, aanvoer van bouwmaterialen, realisatie van kraanopstelplaatsen en de installatie van de windturbines en de kabels. Ook wordt, waar zinvol, aangegeven of cumulatie met andere plannen en/of projecten kan optreden. Cumulatie is ook een onderdeel van de eventueel benodigde Passende Beoordeling.

De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. Soms is dit een harde parameterwaarde die door de overheid is aangewezen als een norm (getal), bijvoorbeeld de grenswaarde voor geluidhinder. Echter, vaak zijn de geëigende parameters niet zo duidelijk omschreven. Deze moeten dan worden herleid uit het voorgenomen beleid inzake de verschillende milieuaspecten. In Tabel 4.1 is per milieuaspect aangegeven welke criteria worden gebruikt en de wijze waarop de effecten worden beschreven en beoordeeld (kwantitatief en/of kwalitatief).

Tabel 4.1 Beoordelingscriteria per milieuaspect

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> Aantal geluidgevoelige objecten (zoals woningen van derden²⁰) waarbij de wettelijke geluidsnorm ($L_{den}=47$ dB) wordt overschreden Aantal geluidgevoelige objecten buiten de wettelijke geluidnorm, binnen $42 L_{den}$ dB Laagfrequent geluid Cumulatieve geluidbelasting 	Kwantitatief
Slagschaduw	<ul style="list-style-type: none"> Aantal woningen en bedrijven van derden onder de wettelijke norm voor slagschaduw per jaar 	Kwantitatief
Windturbines en gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> Effect van windturbines op gezondheid 	Kwalitatief
Natuur	<ul style="list-style-type: none"> Oprichting: effect op beschermde gebieden Exploitatie: effect op beschermde gebieden Oprichting: effect op beschermde soorten Exploitatie: effect op beschermde soorten 	Kwalitatief en kwantitatief (soorten en stikstof)
Cultuurhistorie en archeologie	<ul style="list-style-type: none"> Aantasting cultuurhistorische waarden Aantasting archeologische waarden 	Kwalitatief
Landschap	<ul style="list-style-type: none"> Aansluiting op landschappelijke structuur Herkenbaarheid van de opstelling Interferentie / samenhang bestaande hoge elementen Invloed op de rust Invloed op de openheid Zichtbaarheid 	Kwalitatief
Waterhuishouding en bodem	<ul style="list-style-type: none"> Grondwater (kwaliteit) Oppervlaktewater (aanwezigheid, kwaliteit) Hemelwaterafvoer Bodemkwaliteit 	Kwalitatief
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Bebouwing Wegen, waterwegen en spoorwegen Industrie en inrichtingen Transportleidingen en hoogspanningsleidingen Dijklichamen en waterkeringen Straalpaden Vliegverkeer en radar 	Kwantitatief (aantal objecten binnen de toetsafstand)
Duurzame Energieopbrengst en vermeden emissies	<ul style="list-style-type: none"> Opbrengst CO₂-emissiereductie SO₂-emissiereductie NO_x-emissiereductie PM10 (fijnstof) 	Kwantitatief, resp. in MWh, Kton en Kton

Om de effecten van de alternatieven per aspect te kunnen vergelijken, worden deze op basis van een + / - score beoordeeld. Hiervoor wordt de volgende beoordelingsschaal gehanteerd:

²⁰ Woningen van derden zijn woningen die niet behoren tot de inrichting van het windpark

Tabel 4.2 Beoordelingsschaal

Score	Oordeel ten opzicht van de referentiesituatie (nulalternatief)
--	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering
-	Het voornemen leidt tot een merkbare negatieve verandering
0	Het voornemen onderscheidt zich niet van de referentiesituatie (nulalternatief)
+	Het voornemen leidt tot een merkbare positieve verandering
++	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare verbetering van het milieu

Indien de effecten marginaal zijn, wordt dit in de voorkomende gevallen aangeduid met 0/+ (marginaal positief) of 0/- (marginaal negatief).

4.3 Mitigerende maatregelen

De in het MER aan te geven milieueffecten kunnen door middel van het uitvoeren van mitigerende maatregelen verzacht worden of teniet worden gedaan. In het MER worden deze maatregelen genoemd en beschreven. Een voorbeeld van een mitigerende maatregel is het stilzetten van de turbine op momenten dat er slagschaduw hinder optreedt.

4.4 Leemten in kennis en informatie

In het MER zal worden aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectvoorspelling. Waar mogelijk zal worden aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

4.5 Evaluatie

In het MER zal aangegeven worden welke milieuaspecten tijdens en na het realiseren van het voornemen gemonitord en geëvalueerd dienen te worden, teneinde na te gaan wat de daadwerkelijk optredende milieueffecten zijn. Eventueel kunnen op basis daarvan maatregelen getroffen worden.

5 PROCEDURES EN BESLUITVORMING

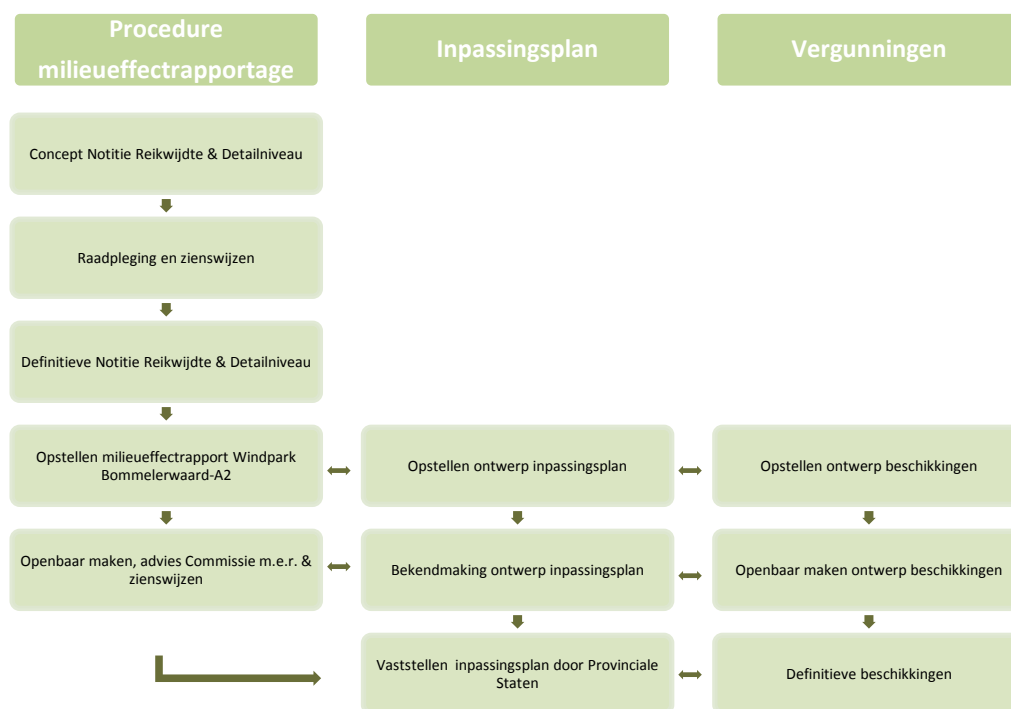
5.1 Inleiding

In hoofdstuk 1 is aangegeven dat één gecombineerd MER wordt opgesteld ten behoeve van het inpassingsplan en de omgevingsvergunning²¹. In deze paragraaf wordt weergegeven welke stappen worden doorlopen voor de m.e.r.-procedure.

5.2 M.e.r.-procedure

Deze paragraaf beschrijft welke stappen worden doorlopen in de m.e.r.-procedure. Figuur 5.1 geeft dit schematisch weer in relatie tot het provinciale inpassingsplan en benodigde vergunningen.

Figuur 5.1 Hoofdlijnen m.e.r.-procedure Windpark Bommelerwaard-A2

Openbare kennisgeving

Het bevoegd gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een besluit voor te bereiden waarvoor een m.e.r. wordt doorlopen. Daarin staat:

- dat stukken ter inzage worden gelegd;
- waar en wanneer dit gebeurt;
- dat er gelegenheid is zienswijzen in te dienen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER;

²¹ zie artikel 3.35, zesde lid van de Wet ruimtelijke ordening en artikel 14.4b van de Wet milieubeheer.

- aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn;
- en of de Commissie voor de m.e.r. om advies zal worden gevraagd over de voorbereiding van het plan.

Raadpleging overlegpartners en betrokken bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau

Het bevoegd gezag raadpleegt de overlegpartners en de overheidsorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. is niet verplicht in deze fase. Besloten is, voor dit project, om in deze fase geen apart advies te vragen aan de Commissie voor de m.e.r. (zie ook **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Raadpleging gebeurt door de nu voorliggende concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau, waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER wordt beschreven, naar de overlegpartners en betrokken bestuursorganen te verzenden.

Zienswijzen indienen

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt tevens het belangrijkste stuk dat in het kader van de bovengenoemde openbare kennisgeving ter inzage wordt gelegd, zodat zienswijzen kunnen worden ingediend. De termijn daarvoor is meestal 6 weken.

Advies reikwijdte en detailniveau van het MER

De definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau zal voor het op te stellen MER worden vastgesteld door de provincie Gelderland. Daarbij zullen de ingekomen zienswijzen en het advies van de betrokken overheidsorganen worden meegenomen. Daarbij is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het project-m.e.r.-deel van de notitie en de provincie voor het plan-m.e.r.-deel. De provincie is namelijk officieel de initiatiefnemer van het inpassingsplan en kan deze herzien. In de praktijk wordt de verwerking van de zienswijzen gezamenlijk opgepakt.

Opstellen MER

Het gaat hier dus om een gecombineerd plan- en projectMER. De eisen waaraan het MER moet voldoen zijn beschreven in artikel 7.7 en artikel 7.23, eerste lid, Wm (en uiteraard de notitie reikwijdte en detail). Samengevat moet het MER in elk geval bevatten/beschrijven:

- het doel van het project;
- een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven, zowel (bijvoorbeeld) qua ligging als qua uitvoeringswijze;
- welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het MER vooraf zijn gegaan;
- een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- leemten in kennis;
- een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie voor de m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie voor de m.e.r. De ter inzage legging gebeurt in principe gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan (en ontwerpbesluiten in geval van toepassing van de provinciale coördinatie-regeling). De provincie Gelderland heeft nog geen besluit genomen of zij de provinciale coördinatie-regeling als bedoeld in paragraaf 3.6.2. Wro toepast. Dit besluit wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2017 genomen. In deze NRD wordt er van uitgegaan dat de coördinatie-regeling toegepast zal worden.

Zienschijzen indienen

Iedereen kan zienschijzen indienen op het MER, ontwerp inpassingsplan (en de ontwerpvergunning in geval van toepassing van de provinciale coördinatie-regeling). De termijn daarvoor is 6 weken.

Advies Commissie voor de m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het MER (toetsingsadvies) waarbij zij de ingekomen zienschijzen betreft. Eventueel geven de zienschijzen en het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt het definitieve ruimtelijke plan (alsmede de vergunningen in geval van toepassing van de provinciale coördinatie-regeling) vast en geeft daarbij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienschijzen en het advies van de Commissie m.e.r.

Bekendmaken plan

De definitieve plannen worden bekendgemaakt.

Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen en neemt zo nodig maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

5.3 Inpassingsplan

Voor het planologisch mogelijk maken van het windpark is een nieuw ruimtelijk kader (in deze het inpassingsplan) nodig in het kader van de Wro. Op grond van onder andere het (plan-) MER zal hierover een besluit genomen worden. Op grond van het gecombineerde MER wordt een besluit genomen over het uiteindelijk in het inpassingsplan juridisch-planologisch vast te leggen voorkeursalternatief.

5.4 Vergunningen

Voordat met de uitvoering van de voorgenomen activiteiten kan worden begonnen, zijn er nog verschillende besluiten nodig:

- een omgevingsvergunning. In deze omgevingsvergunning worden de diverse aspecten opgenomen zoals bouw, milieu, et cetera;
- (eventueel) een watervergunning, afhankelijk of er water onttrokken en geloosd dient te worden ten behoeve van de bouw van de windturbines;
- (eventueel) overige vergunningen en ontheffingen zoals een Natuurbeschermingswetvergunning, een Flora- en faunawetontheffing.

Uitgangspunt in dit NRD is dat de provincie Gelderland bevoegd gezag is voor de realisatie van het windpark. De provincie Gelderland heeft nog geen besluit genomen of zij de provinciale coördinatieprocedure als bedoeld in paragraaf 3.6.2. Wro toepast en dus de besluitvorming over de omgevingsvergunning gelijktijdig neemt met de besluitvorming over het inpassingsplan. Door deze coördinatie kunnen besluiten die met elkaar samenhangen gelijktijdig in procedure worden gebracht en kunnen daarover gegeven zienswijzen en ingestelde beroepen gelijktijdig worden afgehandeld. Er is dan geen bezwaarprocedure bij het bevoegd gezag en beroepsprocedure bij de rechtbank, maar alleen rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. De verwachting is dat het besluit over de toepassing van de coördinatieprocedure in het tweede kwartaal van 2017 genomen gaat worden.

5.5 Informatie en inspraak

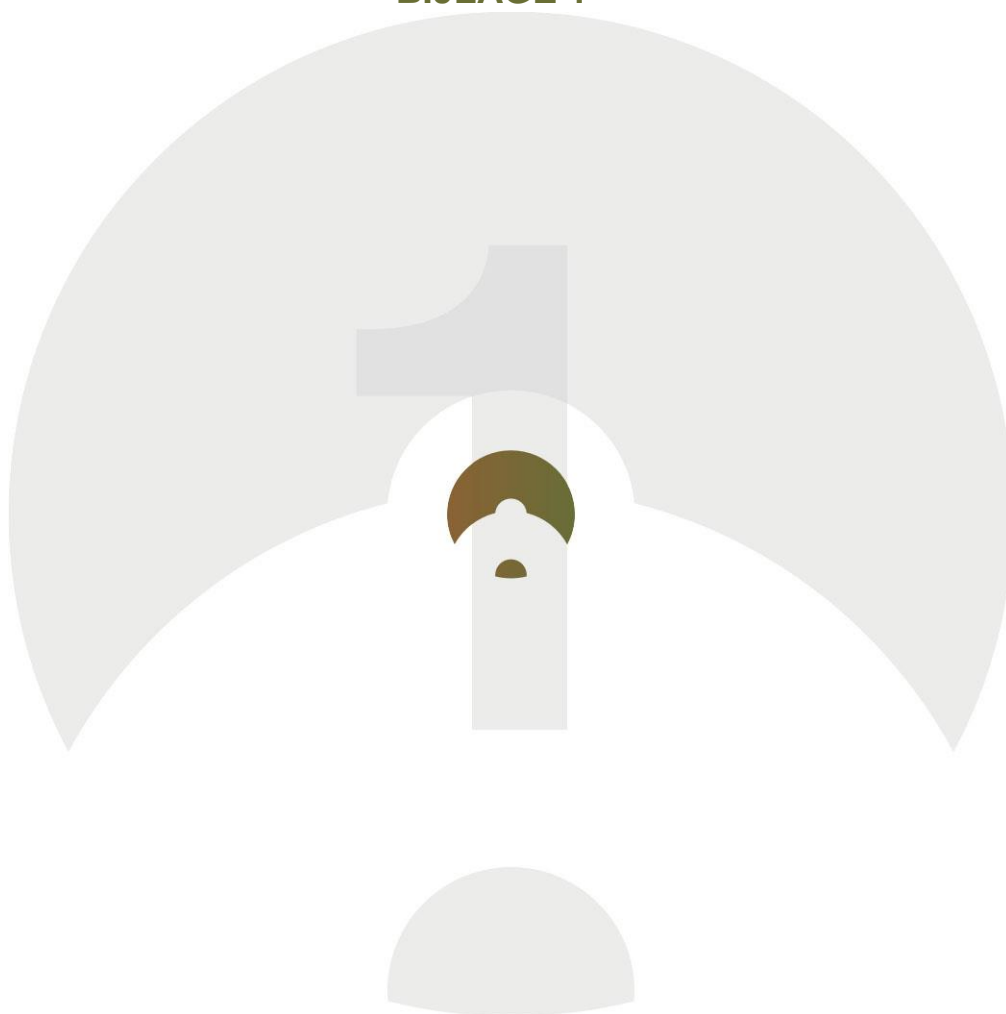
Bij dit project zijn twee formele inspraakmomenten: tijdens de terinzagelegging van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau en bij de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan(en ontwerpbesluiten in geval van toepassing van de provinciale coördinatieprocedure). De plaatsen en tijden van deze terinzageleggingen zullen bekend gemaakt worden door middel van publicatie in één of meerdere dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze, daarbij wordt ook bekend gemaakt of en wanneer er een informatiebijeenkomst plaats vindt. Na verwerking van de zienswijzen zullen de definitieve besluiten worden genomen.

Schriftelijke reacties kunnen gedurende de terinzagelegging onder vermelding van 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Bommelerwaard-A2' worden gestuurd naar:

Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

De ingediende zienswijzen worden meegenomen bij de vaststelling van de definitieve Notitie Reikwijdte en detailniveau.

BIJLAGE 1

Gebruikte afkortingen en begrippen

Alternatief

Andere wijze dan de voorgenomen activiteit om (in aanvaardbare mate) tegemoet te komen aan de doelstelling(en). De Wet milieubeheer schrijft voor, dat in een MER alleen alternatieven moeten worden beschouwd, die redelijkerwijs in de besluitvorming een rol kunnen spelen.

Ashoogte

De hoogte van de rotor-as, waaraan de rotorbladen van de windturbine zijn bevestigd, ten opzichte van het maaiveld.

Autonome ontwikkeling

Veranderingen, die zich in het milieu zullen voltrekken als noch de voorgenomen activiteit, noch een van de alternatieven worden gerealiseerd. Zie ook 'nulalternatief' en 'referentiesituatie'.

Bevoegd gezag

In het kader van de Wet Milieubeheer (Wm) en de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro): één of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor het Milieueffectrapport wordt opgesteld.

Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.)

Commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag adviseert over de gewenste inhoud van het milieueffectrapport (niet verplicht) en in een latere fase in het toetsingsadvies over de kwaliteit van het milieueffectrapport.

Initiatiefnemer

Degene die een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval de vereniging windpark Bommelerwaard-A2.

Mitigatie

Het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen.

Milieueffectrapportage (m.e.r.)

De procedure van milieueffectrapportage; een hulpmiddel bij de besluitvorming, dat bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een milieueffectrapport en het evalueren achteraf van de gevolgen voor het milieu van de uitvoering van de activiteit waarvoor een milieueffectrapport is opgesteld.

MER

Milieueffectrapport. Een openbaar document waarin van een voorgenomen activiteit van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten de te verwachten gevolgen voor het milieu in hun onderlinge samenhang op systematische en zo objectief mogelijke wijze worden beschreven.

MW

Megawatt = 1.000 kilowatt = 1.000 kW. kW is een eenheid van vermogen.

Nul-alternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van de andere alternatieven.

Plangebied

Dat gebied, waarbinnen de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven kan worden gerealiseerd. Vergelijk: studiegebied.

Referentiesituatie

Zie 'Nul-alternatief'.

Richtlijnen

Document waarin het bevoegd gezag aangeeft wat er in het MER ten minste moet worden onderzocht.

Rotordiameter

De diameter van de denkbeeldige cirkel die door de rotorbladen (wieken) van de windturbine worden bestreken.

Studiegebied

Dat gebied, waarbinnen de milieugevolgen dienen te worden beschouwd. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Vergelijk: plangebied.

Tiphoogte

Maat die voor windturbines wordt gebruikt om de maximale hoogte vanaf de grond aan te geven wanneer een rotorblad verticaal staat. De tiphoogte is gelijk aan de ashoogte + halve rotordiameter.

Varianten

Mogelijkheid om via (een) iets andere deelactiviteit(en) de doelstelling(en) in redelijke mate te realiseren. Dit wordt niet als complete activiteit beschreven in het MER (want dan zou er sprake zijn van een alternatief).

Wettelijke overlegpartners

Overlegpartners die geraadpleegd worden door het bevoegd gezag teneinde een advies te krijgen over het plan en het MER. Veelal gaat het hierbij om de Regionale Inspectie van het Ministerie van I&M, de lokale afdeling van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het waterschap en eventueel buurgemeenten en provincie(s).